

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

آزمون تشریحی مدارس سلام

(دوره دوم متوسطه)

س ل م
مجموعه مدارس سلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۱۰/۷

صفحه ۱ از ۳

بارم	سؤال	ردیف
۷	قلمرو زبانی	الف)
۱	معنای واژه	
	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف) شوخ از خود باز کنیم. ب) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای ج) مرد حقه را بر گرفت و به خانه رفت د) دو دست را تا فراز گله نمایان ساخت	۱
۲	املاي واژه	
۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵	در هریک از عبارات زیر، کدام واژه داخل کمانک از نظر املایی درست است؟ الف) مَثَل قرآن، مَثَل آب است روان؛ در قرآن (حیاط/ حیات) دل ها بود. ب) دَلَاک و (قیَم/ غیَم) در آمدند و هر که در (مصلخ/ مسلخ) بود همه بر پای خاسته بودند. ج) عامل شهری به خلیفه نبشت که دیوار شهر، خراب شده است، آن را (عمارت/ امارت) باید کردن.	۲
۰/۵	در ابیات زیر، واژه‌ای را که املای آن غلط است؛ بیابید و شکل درست آن را بنویسید. «یکی از دوستان مخلص را گفتم این شرط آدمیت نیست مگر آواز من رسید به گوش مرغ، تسبیه گوی و من خاموش»	۳
۰/۵	جاهای خالی متن زیر، با املای کدام گزینه به درستی کامل می شود؟ «پیرمرد..... از وزارت فرهنگ می گرفت که صرف و خرج خانه اش می شد، اما من می دیدم که خود پیرمرد در این سفرهای هر ساله به جست و جوی می رفت. نگاهش آرام و حرکاتش و زندگانی اش بی..... بود و خیالش تخت. الف) شندرقاز، تسلایی، تلاتم ب) شندرقاز، تصلایی، تلاتم ج) شندرغاز، تصلایی، تلاتم د) شندرغاز، تسلایی، تلاتم	۴
۴	دستور زبان	
۱/۲۵	نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی به پیام آشنایی بنوازد آشنا را	۵
۰/۵	عبارت «هرچه در سوی تو حسینی شد و دیگر سو یزیدی. آه ای مرگ تو معیار» چند جمله دارد؟ مشخص کنید.	۶
۰/۷۵	یک گروه اسمی مناسب برای الگوی (هسته + وابسته + وابسته) بنویسید.	۷
۰/۵	نقش ضمیر پیوسته زیر را بنویسید؛ سپس بیت را مرتب کنید. دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد	۸

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

آزمون تشریحی مدارس سلام

(دوره دوم متوسطه)

مجموعه مدارس سلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۱۰/۷

صفحه ۲ از ۳

بارم	سؤال	ردیف
۱	نقش واژگان مشخص شده را بنویسید. ابر ز من حامل سرمایه شد نعره برآورده فلک کرده کر	۹
۵	قلمرو ادبی	(ب)
۰/۵	با توجه به عبارت «از روی نیکوش حبس و چاه آمد، از خوی نیکوش تخت و گاه آمد» مجاز را مشخص کنید.	۱۰
۰/۵	آرایه تشبیه را در شعر «شفق، آینه‌دار نجابت و فلق، محرابی که تو در آن نماز صبح شهادت گزارده‌ای» مشخص نمایید.	۱۱
۲	هریک از آرایه‌های «حس آمیزی، استعاره، حسن تعلیل، تشخیص» مربوط به کدام بیت و عبارت زیر است؟ واژه مربوط را به صورت دقیق مشخص کنید. الف) در حضيض هم می‌توان عزیز بود، از گودال بپرس. ب) لیک چنان خیره و خاموش ماند ج) درختان را دوست دارم که به احترام تو قیام کرده‌اند. د) قطره باران که در افتد به خاک کز همه شیرین سخنی گوش ماند زو بدمد بس گهر تابناک	۱۲
۱	نویسنده هر یک از آثار زیر را مشخص کنید. الف) دیوار ب) اسرارالتوحید	۱۳
۱	بیت‌های زیر را کامل کنید. نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت به جز از علی گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید تا عهد تو در بستم که غلم کند به عالم شهدای کربلا را؟ بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها	۱۴
۸	قلمرو فکری	(ج)
۵	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) زین نمط آن مست شده از غرور ب) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن ج) سگ را روان گشته می‌ریخت، اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود. د) چون بر رقعہ من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلیت چیست. ه) خون تو شرف را سرخگون کرده است. و) نعره برآورده فلک کرده کر رفت و ز مبدأ چو کمی گشت دور تأثیر اختران شما نیز بگذرد دیده سیه کرده شده زهره در	۱۵

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

آزمون تشریحی مدارس سلام

(دوره دوم متوسطه)

مجموعه مدارس سلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۱۰/۷

صفحه ۳ از ۳

بارم	سؤال	ردیف
۰/۵	مثال «گندم نمای جوفروش مباش» آدمی را از چه کاری برحذر می‌دارد؟	۱۶
۰/۵	در بیت زیر منظور از «اهل وفا» چیست؟ مفهوم مصراع اول را بیان کنید. «هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد خداش در همه حال از بلا نگه دارد»	۱۷
۰/۵	با توجه به متن، به سؤالات زیر پاسخ دهید. بار اول که پیرمرد را دیدم در کنگره نویسندگانی بود که خانه فرهنگ شوروی در تهران علم کرده بود؛ زیر و زرنگ می‌آمد و می‌رفت. دیگر شعرا کاری به کار او نداشتند. من هم که شاعر نبودم و علاوه بر آن، جوانکی بودم و توی جماعت بُر خورده بودم. شبی که نوبت شعر خواندن او بود، یادم هست. برق خاموش شد و او شعر خود را خواند. الف) منظور از «پیرمرد» کیست؟ ب) چه کسی بار اول پیرمرد را دیده است؟	۱۸
۰/۵	در بیت زیر مقصود از واژه‌های مشخص شده چیست؟ ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد	۱۹
۰/۵	با توجه به متن‌های زیر، بنویسید هر کدام از متن‌ها مربوط به کدام نوع ادبی است؟ الف) چون به بصره رسیدیم، از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانده بودیم و سه ماه بود که موی سر باز نکرده بودیم و می‌خواستیم که در گرمابه روم، باشد که گرم شوم که هوا سرد بود. ب) اندر همه کاری داد از خویشتن بده، که هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستغنی باشد و اگر غم و شادیت بود به آن کس گوی که او تیمار غم و شادی تو دارد.	۲۰
۰/۵	هر کدام از موارد زیر با کدام شعر ارتباط معنایی دارد؟ جلوی هر عبارت بنویسید. «وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ» «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ» الف) چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت ب) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد	۲۱
۲۰	جمع بارم	